

previše nategnutom i „postalo bi to tek igranje riječima. Ali ipak vjerujem da u tu pogibelj nećemo zapasti ako posvećenu radnju označim kao igru (Huizinga, str. 31)“ – dodajući da je već za Platona posvećena radnja istovetna sa pojmom igre.

Posvećeni ili *sveti čin* ovim se ne *unizuje*, smatra Huizinga, već naprotiv – igra dobija zasluženi dignitet. Još jedan od argumenata koji idu u prilog ovom shvatanju leži u neospornoj sličnosti običaja i rituala u različitim svetskim kulturama, koje nisu imale uticaje jednu na drugu, što dovodi do zaključka da čovek već poseduje neke opšte sheme, koje su ukorenjene kao temeljno svojstvo ljudskog duha. Ne treba, međutim, u vezi sa posvećenom ozbiljnošću i igrom posmatrati samo sakralne obrede – i prava i spontana igra poseduju tu ozbiljnost. Na ovim temeljima Huizinga postavlja i definiciju igre – *igra je slobodna radnja ili delatnost, koja se odvija unutar nekih utvrđenih vremenskih ili prostornih granica, prema dobrovoljno prihvaćenim, ali i bezuslovno prihvaćenim pravilima, kojoj je cilj u njoj samoj, a prati je osećaj napetosti i radosti, te svest da je ona nešto drugo u odnosu na obični život* (Huizinga, str. 44) i zaključuje da kultura u svojim osnovama, korenima, strukturi i ustrojstvu i jeste *igra*.

Rože Kajoa podseća čitaoce da reči *panem et circenses*, „hleba i igara“, ne znače samo reči prezira upućene Rimljanima dekadence, već da iskazuju nešto mnogo značajnije o čoveku: njegov iskonski i trajni impuls, njegove dve vitalne potrebe, koje predstavljaju zajednički sadržalac brojnih epoha i međusobno različitih kultura. On smatra da je definicija koju iznosi Huizinga istovremeno „i suviše opširna i suviše skućena (Kajoa, R., 1979, str. 32)“, dodajući da igra, na primer, uvek mora da sadrži mogućnost da igrači budu „slobodni da odu kad god im se svidi, rekavši: *više ne igram* (Kajoa, str. 32)“. Pravila, međutim, koje igra poseduje, uvek konstituišu jedan zaseban, *savršen* prostor, koji može da naruši samo onaj koji to odbija da prihvati: „pravi rušitelj igre je onaj koji je negira iznoseći apsurdnost pravila“ (Kajoa str. 35), jer